

Statens vegvesen

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

Behandlande eining:
Region vest

Sakshandsamar/telefon:
Tone Bøyum / 55516792

Vår referanse:
17/65877-2

Dykkar referanse:
16/2203 – 17/12805

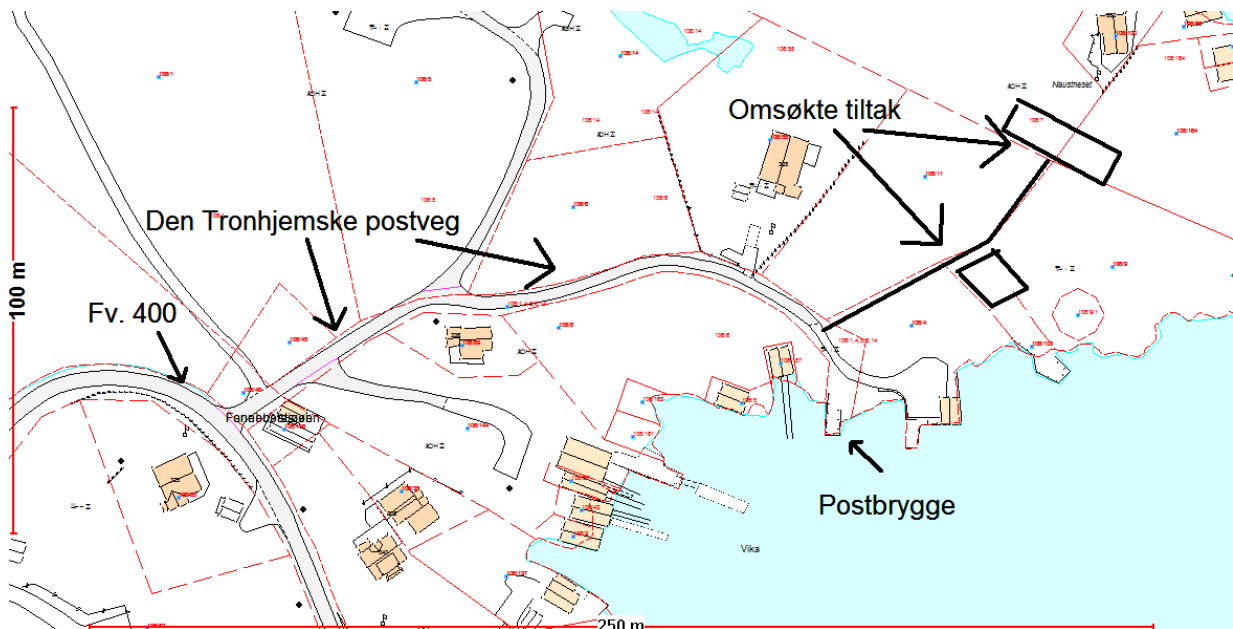
Vår dato:
14.06.2017

Uttale – Dispensasjon – Fv. 400 – Gnr. 106 bnr. 11 – Fanebust – Lindås kommune

Statens vegvesen syner til brev mottatt 09.05.2017. Lindås kommune ber om uttale til dispensasjonssøknad.

Kva saka gjeld:

Søknaden gjeld opparbeiding av veg og parkeringsareal til 10 naust og ein fritidsbustad på Naustneset i Lindås kommune. Tiltaket går over fleire eigedomar og er allereie opparbeidd.

Situasjonskart

Postadresse
Statens vegvesen
Region vest
Postboks 43
6861 LEIKANGER

Telefon: 02030
firmapost-vest@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Nygårdsgaten 112
5008 BERGEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Tiltaket og eigedomane har avkøyrsløse frå fv. 400. Tilkomsten til omsøkte tiltak går over eit eldre vegfar som er del av Den Trondhjemske postvei. Frå fylkesvegen er det om lag 130 meter fram til ny veg er anlagt, og om lag 170 meter fram til postbrygga.

Statens vegvesen har rett til å uttale seg i saker som vedkjem vårt saksområde jf. pbl. §19–2. Vi har og klagerett i slike saker. *Nedanfor følgjer vår uttale til søknaden:*

Den Trondhjemske postvei

Den Trondhjemske postvei vart oppretta etter konglege forordning frå 1785 og gjekk mellom Bergen og Trondheim. Byggearbeidet vart påbyrja på slutten av 1700-talet. Veggen er den første offentleg bygde hovudvegen på Vestlandet, og er såleis ein viktig del av vår nasjonale samferdslehistorie. Veggen er bygd etter instruks utstedt av generalvegmeister Hammer og gjev detaljerte skildringar av vegbredde, grøfter, stikkrenner, vegfyll, med meir. Veggen vart lagt ned som offisiell postveg i 1868, men har dei fleste stader vore nytta vidare med ny type bruk.

I Lindås vart Postvegen anlagt frå Isdalstø i sør til Fonnebust i nord. Ved Fonnebustsjøen endar postvegen ved «Postbrygga», der posten vart rodd vidare til Gulen. Postbrygga ved Fonnebust er bygd i tråd med det som var vanleg for denne typen kaianlegg, mellom anna med trappetrinn mot sjø for å lette tilkomsten til båten.

Nasjonal verneplan

Delar av Den Trondhjemske postvei er med i Statens vegvesen sin «Nasjonale verneplan» og har nasjonal verdi som kulturminne. I Lindås er strekninga mellom Trælavikja og Vågseidet med som objekt 164 i Nasjonal verneplan (Askeladden id 176554). Føremålet med vernet er å bevare heile veggen/veganlegget. Dei andre strekningane ligg i Sogn og Fjordane og i Møre og Romsdal, og til saman viser dei breidda i utforminga av veganlegget gjennom dei ulike landskapstypene.

Postvegen på Fonnebust er ikkje innlemma i verneplanen. Ein må likevel merke seg at også strekkingar som ikkje er med i verneplanen har stor verdi. Det er viktig å sjå alle små og store delar av postvegen som del av ei samanhengande historisk vegline og som eit heilskapleg kulturminne. Veggen ved Fonnebustsjøen og ikkje minst postbrygga er ein viktig del av denne heilskapen.

Om tiltaket

Postvegen er som andre 1700- og 1800-tals vegar bygd med enkle murvanger i tørrmur og med mykje organisk materiale som vegfyll. Gjennom vegane vart det bygd stikkrenner, eller kisteveiter, av steinheller. Den er med andre ord ikkje bygd med tanke på vår moderne trafikk. Marktrykk frå køyretøy kan føre til djupe spor i veggen og at kisteveitene kollapsar, med dertil dreneringsproblem. Køyning med tunge maskiner er difor uheldig på denne typen veg.

Bilete syner at tiltaket er anlagt med avkøyrsløse ut frå postvegen, noko som må ha råka både vegkanten og gamal grøft. Ut frå bilete kan det også sjå ut som om ny grusing av sjølve

postvegen er utført utan tanke på den gamle vegen, og at grusen er lagt så langt ut at grøftene er borte.

Statens vegvesen er redd det omsøkte tiltaket vil generere meir trafikk på den historiske vegen med dertil slitasje og skade som ikkje er i samsvar med eit vern av det nasjonale kulturminnet. Ny og endra bruk av vegen må ta omsyn til kulturminnet, og ein kan eventuelt rådføre seg med regionskontakten for det museale arbeidet i Region vest.

Det er i søknaden vist til jordskiftesak av 1962. Jordskiftedommen omtaler Veg nr. 1 som den gamle postvegen og sams postkai. Jordskiftedommen gjev grunneigar i området bruksrett og vedlikehaldsplikt i veganlegget. Statens vegvesen kjenner likevel ikkje til at den offentlege vegen har vorten seld til private. Vi stiller difor spørsmål ved eigedomstilhøvet til vegen, og ser i møte slik dokumentasjon.

Avkøyrsløve:

Det omsøkte tiltaket har avkøyrsløve til fv. 400. Dersom kommunen godkjenner omsøkte tiltak vil det også vere relevant å legalisere avkøyrsløve til offentlig veg. Det vil seie at eigedomar som ikkje har avkøyrsløve må søkje om dette.

Konklusjon:

Statens vegvesen har sektoransvar for vegminne, og har for tida stort fokus på Den Trondhjemske postvei og får stadig meir kunnskap om vegen. Sjølv om gjeldande strekning ikkje er innlemma i Nasjonal verneplan, er vegen eit viktig kulturminne med nasjonal interesse.

Omsøkte tiltak ligg i tilknytning til postvegen. Statens vegvesen er kritisk til ny og endra bruk av vegen som får konsekvens for vegen som kulturminne. Det ser ut til at omsøkte tiltak er utført utan omsyn på den gamle vegen. Sidan dette er eit viktig kulturminne bør også Hordaland fylkeskommune ved Fylkeskonservatoren få kopi av saka og høve til å uttale seg.

Dersom kommunen vel å gje dispensasjon i dette tilfellet må det søkjast om avkøyrsløve for dei eigedomane som ikkje kan dokumentere eit slikt løve.

Vi ber om å få tilsendt kommunen sitt vedtak til klagevurdering.

Plan og forvaltning Bergen

Med helsing

Sindre Lillebø
seksjonsleiar

Tone Bøyum
overingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi

Hordaland fylkeskommune – Kultur- og idrettsavdelinga, Postboks 7900, 5020 BERGEN